

دانشگاه علوم پزشکی

خدمات بهداشتی درمانی استان تهران

مرکز آموزشی درمانی شهید بهشتی

مراقبت از شالدون

تهیه و تنظیم:

واحد آموزش به بیمار

تاریخ بازنگری: مهر 1403

شماره سند: ED-TA-43

۸- سمتی که کاتتر شالدون دارد نخواهید.
۹- از وارد شدن ضربه، یا کشیدن کاتتر خصوصا هنگام انجام دیالیز خودداری کنید.
۱۰- شستشوی شالدون موقت با بتادین و شستشوی شالدون دائم با الکل انجام می شود.
۱۱- شالدون دائمی بخیه خارجی ندارد و معمولا نیازی به پانسمان کردن آن نیست. فقط مراقب باشید لوله ها کشیده، لخته یا باز نشود.

۱۲- توجه کنید که طول عمر شالدون موقت در سیاهرگ گردن و زیر ترقوه حداکثر ۱ ماه و شالدون فمورال حداکثر ۷ روز است. پس اگر فیستول دارید و هنوز قابل استفاده نیست، برای کاهش خطر عفونت، پس از گذشت این زمان به پزشک خود مراجعه کنید تا در صورت لزوم لوله ها تعویض گردد.

۱۳- به هیچ عنوان اجازه ندهید از کاتتر جهت گرفتن نمونه خون و تزریقات استفاده شود. از پیچ خوردگی و تا خوردگی لوله ها نیز خودداری نمایید.

منبع: کتب پزشکی و پرستاری

تلفن های بیمارستان: ۰۸۱-۳۸۳۸۰۷۰۳-۶

آدرس سایت اینترنتی:

<http://beheshti.umsha.ac.ir>

۳- اگر دیالیز به علتی قطع شد ولی شالدون را به صلاحدید پزشک خود نگاه داشتید، حتما در یک مرکز بهداشتی درمانی چند بار در هفته لوله های شالدون را هپارینه کنید تا از لخته شدن و انسداد لوله ها جلوگیری شود.

۴- پانسمان محل شالدون حداقل ۳ بار در هفته در بخش دیالیز تعویض می گردد. بهتر است هر روز با الکل، اطراف کاتتر را ضد عفونی کنید و بعد یک گاز تمیز خشک روی آن قرار دهید.

۵- در صورت مشاهده هر نشانه ای از عفونت در محل شالدون مانند تب و لرز، قرمزی، تورم، گرمی یا ترشح چرکی در محل خروج لوله ها، یا بروز خون مردگی یا درد در این محل به پزشک معالج یا بیمارستان مراجعه کنید.

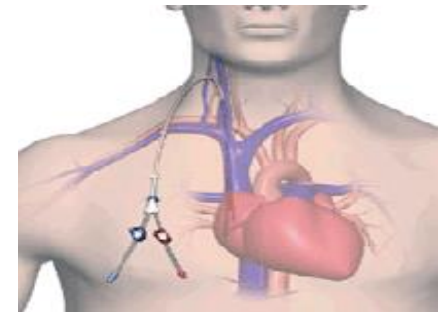
۶- در صورت بروز خونریزی، پاره شدن بخیه ها یا خارج شدن لوله ها از بدن، به هیچ عنوان لوله ها را جابه جا نکنید و هرگز سعی در برگرداندن آن نکنید، با یک گاز استریل محل کاتتر را فشار دهید و به سرعت به بیمارستان مراجعه کنید.

۷- اگر هنگام پانسمان متوجه ترشح، خونریزی یا تورم در ناحیه ورود کاتتر به بدن شدید، به پزشک اطلاع دهید.

برای انجام دیالیز باید راه مناسبی برای دسترسی به عروق خونی وجود داشته باشد این راه دسترسی ممکن است دائم یا موقتی باشد. در روش موقت مسیر دسترسی به رگ برای دیالیز از چند ساعت تا چند هفته قابل استفاده است. که می توان به کاتتر وریدی مرکزی یا شالدون اشاره کرد که یک وسیله Y شکل و دو راهی می باشد

شالدون چیست؟

شایعترین راه دسترسی به عروق در بیماران می باشد که در درمان حاد و موقت بیماران دیالیزی استفاده میشود. که از یک راه آن خون وارد دستگاه می شود و از راه دیگر خون پس از تصفیه شدن از دستگاه به بدن بر می گردد. کاتتر بیشتر در محل های گردن، سیاهرگ زیر ترقوه، یا کنار کشاله ران قرار داده می شود .

انواع شالدون :

❖ شالدون موقت:

- ۱- شالدون موقت کشاله ران برای ۷ روز
- ۲- شالدون موقت گردنی و زیر ترقوه برای ۱ ماه

❖ شالدون دائم :

شالدون دائم برای مدت ۶ ماه تا ۱ سال

❖ عوارض شالدون :

عفونت شالدون، پاره شدن بخیه ها، خارج شدن شالدون، خونریزی، ورود هوا به داخل شالدون

مراقبت و استفاده از کاتتر های وریدی:

- در طول قطع و وصل کاتتر، استفاده از ماسک صورت برای بیمار و پرستار الزامی است.
- سر کاتتر و لوله ها هرگز نباید در معرض هوای آزاد قرار بگیرد و سرپوش و سرنگ باید همیشه سر کاتتر گذاشته شود.
- تزریق و خونگیری از طریق کاتتر ممنوع است،
- بعد از هر بار دیالیز، اتصالات سر کاتتر باید در الکل به مدت یک دقیقه قرار داده و خشک شود.
- به هیچ عنوان روی شاخه های کاتتر پنس یا کلمپ زده نشود و کلمپ های روی شاخه ها غیر از زمان دیالیز باز و بسته نشود و از خم کردن

لوله های کاتتر بجز زمان دیالیز خودداری گردد.

➤ **کاتتر لاک:** بعد از هر بار دیالیز فضای مرده هر یک از لوله های کاتتر با هیپارین معمولاً ۱۰۰۰ تا ۵۰۰۰ واحد پر میگردد.

➤ کاتتر های فمورال خصوصاً در بیمارانی که دائماً از صندلی به تخت و برعکس جابجا می شوند باید ۴-۲ روز بعد خارج شود بطور کلی حتی امکان از گذاشتن کاتتر فمورال اجتناب گردد و زمان استفاده از آن کوتاه تر شود.

مراقبت در منزل

- ۱- از خم کردن لوله های شالدون، باز کردن سر لوله های آن در منزل، خیس کردن پانسمان محل، خاراندن زیر پانسمان یا باز کردن و دستکاری پانسمان با دست آلوده و کشیده شدن آن هنگام تعویض لباس خودداری کنید.
- ۲- کاتتر خود را همیشه تمیز و خشک دارید در هنگام حمام کردن روی محل شالدون را با یک پوشش ضد آب مانند کیسه نایلون بپوشانید و تا حد امکان از دوش دستی استفاده کنید تا پانسمان خیس نشود. بهتر است قبل از دیالیز حمام کنید تا اگر پانسمان خیس شد آن را در بخش دیالیز عوض کنید.